

Exam Code: 224902

Paper Code: 2186

Programme: MASTER OF ARTS (MUSIC VOCAL) Semester-II

Course Title: Intensive Study of Indian Music

Course Code: MMVL-2361

Time Allowed: 3 Hours

Max Marks: 70

Note: Attempt five questions in all, selecting at least one question from each section. The fifth question may be attempted from any section. Each question carries 14 marks.

SECTION - A

1. What do mean by Aesthetics? Explain its Principles in the context of Music.

ਸਾੰਦਰ੍ਯਸ਼ਾਸਤਰ ਸੇ ਕ੍ਯਾ ਅਭਿਪ੍ਰਾਯ ਹੈ? ਸੰਗੀਤ ਕੇ ਸੰਦਰ੍ਭ ਮੇਂ ਇਸਕੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਕੀ ਵ੍ਯਾਖ੍ਯਾ ਕਰੋ।
ਸੁਰਜ ਸ਼ਾਸਤਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਇਸਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ
ਕਰੋ।

2. Write a detailed note on the impact of aesthetical elements in music performance, citing few practical examples.

ਕੁਝ ਵ੍ਯਾਵਹਾਰਿਕ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਕਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਂਦੇ ਹੁਏ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਮੇਂ ਸਾੰਦਰ੍ਯਸ਼ਾਸਤਰੀਯ ਤਤ੍ਵਾਂ
ਕੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਰ ਏਕ ਵਿਸਤ੍ਰੁਤ ਟਿੱਪਣੀ ਲਿਖੋ।
ਕੁਝ ਵਿਚਾਰਕ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸੰਗੀਤਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੁਰਜ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ
ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

SECTION - B

3. Discuss the concept of Raag Raagini Chitran and its role in connecting ragas with emotions.

ਰਾਗ ਰਾਗਿਨੀ ਚਿਤ੍ਰਨ ਕੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਔਰ ਰਾਗਾਂ ਕੀ ਭਾਵਨਾਓਂ ਸੇ ਜੋੜਨੇ ਮੇਂ ਇਸਕੀ ਭੂਮਿਕਾ
ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
ਰਾਗ ਰਾਗਿਨੀ ਚਿਤਰਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਅਤੇ ਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ
ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

4. Describe the aesthetical elements involved in elaboration of Raagas.

रागों के विस्तार में शामिल सौंदर्य तत्वों का वर्णन करें।

रागਾਂ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੁਹਜ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

SECTION - C

5. Describe the Principles of an impressive and aesthetical music composition.

एक प्रभावशाली और सौंदर्यपूर्ण संगीत रचना के सिद्धांतों का वर्णन करें।

ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਸੁਹਜਵਾਦੀ ਸੰਗੀਤਕ ਰਚਨਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

6. Evaluate the use of the following ragas in film music: Bhairavi, Khamaj, Shivrangani and Pahadi. Provide suitable film references for each.

फिल्म संगीत में निम्नलिखित रागों के उपयोग का मूल्यांकन करें: भैरवी, खमाज, शिवरंजनी और पहाड़ी। प्रत्येक के लिए उपयुक्त फिल्म संदर्भ प्रदान करें।

ਫ਼ਿਲਮ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਰਾਗਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ: ਭੈਰਵੀ, ਖਮਾਜ, ਸ਼ਿਵਰੰਜਨੀ ਅਤੇ ਪਹਾੜੀ। ਹਰੇਕ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਫ਼ਿਲਮ ਹਵਾਲੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੋ।

SECTION - D

7. List any two Samparkirtik Ragas prescribed in the syllabus and explain their features.

पाठ्यक्रम में निर्धारित किन्हीं दो संपरकीर्तिक रागों की सूची बनाइए तथा उनकी विशेषताओं की व्याख्या कीजिए।

ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋ ਸੰਪਰਕੀਰਤਿਕ ਰਾਗਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਓ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

8. Differentiate between Classical and Semi Classical Gayan Shailies based on their aesthetical approach.

शास्त्रीय और अर्ध शास्त्रीय गायन शैलियों के बीच उनके सौंदर्यात्मक दृष्टिकोण के आधार पर अंतर स्पष्ट कीजिए।

ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਅਤੇ ਉਪਸ਼ਾਸਤਰੀ ਗਾਇਨ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੁਹਜ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੰਤਰ ਕਰੋ।

Exam Code: 224902

Paper Code: 2187

Programme: Master of Arts (Music vocal) Semester-II

Course Title: An Analytical study of Granthas

Course Code: MMVL-2362

Time Allowed: 3 hours

Max Marks: 70

Note: Attempt five questions, selecting at least one from each section and fifth question may be attempt from any section. Each question carries 14 marks.

Section-A

1. Explain the main features of Granth Natya Shastra written by Bharat Muni.
2. What is the importance of Sangeet Ratnakar in the studies of Music? Write in detail.

Section-B

3. Critically analyze Granth Sangeet Parijat written by Pt. Alakhal.
4. Throw light on the Granth Swar Melakala Nidhi written by Pt. Ramamatya.

Section-C

5. Write down the main characteristics of the Granth Rag Tatav Vibod.
6. Write in detail the contribution of Acharya Brihaspati through his Granth Sangeet Chintamani.

Section-D

7. Discuss the subject matter of Granth Pranav Bharti.
8. Explain the musical importance of Granth Dhvani and Sangeet.

(Hindi Version)

नोट- कोई भी पांच प्रश्न हल करें, प्रत्येक खण्ड से एक प्रश्न चुनें तथा किसी भी खण्ड से पांचवां प्रश्न हल करें। सभी प्रश्न 14 अंक के हैं।

खंड-ए

1. भरत मुनि द्वारा रचित ग्रंथ नाट्य शास्त्र की मुख्य विशेषताओं के बारे में विस्तार से बताएं।
2. संगीत के अध्ययन में संगीत रत्नाकर का क्या महत्व है?

खंड-बी

3. पं. अहोबल द्वारा लिखित ग्रन्थ संगीत पारिजात का आलोचनात्मक विश्लेषण करें।
4. पं. रामामात्य रचित ग्रन्थ 'स्वर मेलाकला निधि' पर प्रकाश डालें।

खंड-सी

5. राग तत्त्वविभोद ग्रंथ की मुख्य विशेषताएं बताइए
6. आचार्य बृहस्पति के योगदान को उनके ग्रंथ संगीत चिंतामणि के माध्यम से विस्तार से लिखें।

खंड-डी

7. 'प्रणव भारती' ग्रंथ की विषय-वस्तु पर चर्चा करें
8. ध्वनि और संगीत के महत्वपूर्ण भाग लिखिए।

(PUNJABI VERSION)

ਨੋਟ- ਕੋਈ ਵੀ ਪੰਜ ਸਵਾਲਕਰੋ, ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਚੋਂ ਇੱਕ ਚੁਣੋ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਚੋਂ ਪੰਜਵਾਂ ਸਵਾਲਕਰੋ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ 14 ਅੰਕ ਹਨ।

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

1. ਭਰਤ ਮੁਨੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੇ ਗਏ ਗ੍ਰੰਥ 'ਨਾਟਯ ਸ਼ਾਸਤਰ' ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਚ ਦੱਸੋ।
2. ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਚ ਸੰਗੀਤ ਰਤਨਾਕਰ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ?

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

3. ਪੰਡਤ ਅਹੋਬਲ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੇ ਗ੍ਰੰਥ ਸੰਗੀਤ ਪਾਰਜਾਤ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।
4. ਪੰਡਤ ਦੁਆਰਾ ਰਚਿਤ ਗ੍ਰੰਥ 'ਸਵਰ ਮੇਲਕਲਾ ਨਧੀ' 'ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਓ।

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

5. ਗ੍ਰੰਥ ਰਾਗ ਤਤਵਬੋਧ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗੁਣ ਦੱਸੋ।
6. ਆਚਾਰੀਆ ਬ੍ਰਹਿਸਪਤੀ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥ ਸੰਗੀਤ ਚਤਾਮਣੀ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

7. ਗ੍ਰੰਥ 'ਪ੍ਰਣਵ ਭਾਰਤੀ' 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
8. ਧਵਨੀ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸੇ ਲਿਖੋ।